Vlaams Ministerie van Onderwijs en Vorming

Onderwijsinspectie
Hendrik Consciencegebouw
Koning Albert II-laan 15
1210 BRUSSEL

doorlichtingssecretariaat@ond.vlaanderen.be
www.onderwijsinspectie.be

Verslag over de doorlichting van GO! basisschool 't Plantzoentje Laken te LAKEN

Hoofdstructuur	basisonderwijs
Instellingsnummer	26
Instelling	GO! basisschool 't Plantzoentje Laken
Directeur	Geert WILLAERT
Adres	Karel Bogaerdstraat 4 - 1020 LAKEN
Telefoon	02-474.06.20
Fax	02-474.06.22
E-mail	bs.laken@rago.be
Website	www.hetplantzoentje.be
Bestuur van de instelling	GO! Scholengroep Brussel
Adres	Oud-Strijderslaan 200 - 1140 EVERE
Scholengemeenschap	SGE BRUSSELIA III
Adres	Karel Bogaerdstraat 4 - 1020 LAKEN
CLB	GO! CLB Brussel
Adres	Dieleghemse Steenweg 24/26 - 1090 JETTE
Dagen van het doorlichtingsbezoek	02-06-2014, 03-06-2014, 04-06-2014, 05-06-2014, 06-06-2014
Einddatum van het doorlichtingsbezoek	06-06-2014
Datum bespreking verslag met de instelling	23-06-2014
Samenstelling inspectieteam	
Inspecteur-verslaggever	Jacqueline OORTS
Teamleden	Frans DE BIE
Deskundige(n) behorend tot de administratie	Miekatrien STERCK

INHOUDSTAFEL

INLEIDING **3**

1 SAMENVATTING **5**

2 DOORLICHTINGSFOCUS **7**

2.1 Leergebieden in de doorlichtingsfocus 7
2.2 Procesindicatoren of procesvariabelen in de doorlichtingsfocus 7

3 RESPECTEERT DE SCHOOL DE ONDERWIJSREGLEMENTERING? **8**

3.1 Respecteert de school de erkenningsvoorwaarden? 8
3.1.1 Voldoet de school aan de onderwijsdoelstellingen? 8
3.1.1.1 Kleuteronderwijs: wiskundige initiatie 8
3.1.1.2 Kleuteronderwijs: wereldoriëntatie 8
3.1.1.3 Kleuteronderwijs: wereldoriëntatie en Kleuteronderwijs: wiskundige initiatie 8
3.1.1.4 Lager onderwijs: wiskunde 10
3.1.1.5 Lager onderwijs: wereldoriëntatie 11
3.1.2 Voldoet de school aan de erkenningsvoorwaarde ’bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne’? 13
3.1.3 Voldoet de school aan de overige erkenningsvoorwaarden? 14
3.2 Respecteert de school de overige reglementering? 15

4 BEWAAKT DE SCHOOL DE EIGEN KWALITEIT? **16**

4.1 Evaluatiepraktijk 16
4.2 Rapporteringspraktijk 17

5 ALGEMEEN BELEID VAN DE SCHOOL **18**

6 STERKTES EN ZWAKTES VAN DE SCHOOL **21**

6.1 Wat doet de school goed? 21
6.2 Wat kan de school verbeteren? 21
6.3 Wat moet de school verbeteren? 21

7 ADVIES BETREFFENDE DE ERKENNINGSVOORWAARDEN **22**

8 VASTSTELLINGEN BETREFFENDE DE OVERIGE REGELGEVING **22**

INLEIDING

De decretale basis van het onderzoek

Tijdens een doorlichting gaat de onderwijsinspectie na of de school

1. de onderwijsreglementering respecteert,
2. op systematische wijze haar eigen kwaliteit onderzoekt en bewaakt,
3. haar tekorten al dan niet zelfstandig kan wegwerken

(zie artikel 38 van het decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs, 8 mei 2009).

Een doorlichting is dus een onderzoek van

1. de onderwijsreglementering,
2. de kwaliteitsbewaking door de school,
3. het algemeen beleid van de school.

Een onderzoek in drie fasen

Een doorlichting bestaat uit drie fasen: het vooronderzoek, het doorlichtingsbezoek en het doorlichtingsverslag.

- Tijdens het vooronderzoek bekijkt het inspectieteam de gehele school aan de hand van het CIPO-referentiekader. Het vooronderzoek wordt afgesloten met een doorlichtingsfocus: een selectie van te onderzoeken aspecten tijdens het doorlichtingsbezoek.
- Tijdens het doorlichtingsbezoek voert de onderwijsinspectie het onderzoek uit aan de hand van observaties, gesprekken en analyse van documenten.
- Het doorlichtingsverslag beschrijft het resultaat van de doorlichting, bevat een advies over de verdere erkenning en wordt gepubliceerd op www.doorlichtingsverslagen.be.

Een gedifferentieerd onderzoek

1. Omdat de onderwijsinspectie gedifferentieerd doorlicht, onderzoekt het inspectieteam in de school een selectie van de onderwijsreglementering:
   - het voldoen aan de onderwijsdoelstellingen
     Hiertoe selecteert de onderwijsinspectie een aantal leergebieden.
     Daarbij onderzoekt de onderwijsinspectie altijd de volgende procesvariabelen uit het CIPO-referentiekader:
     - het onderwijsaanbod
     - de uitrusting
     - de evaluatiepraktijk
     - de leerbegeleiding.
   - een selectie van andere erkenningsvoorwaarden, waaronder de erkenningsvoorwaarde bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne.
   - een selectie van overige regelgeving.

2. Om de kwaliteitsbewaking door de school na te gaan, selecteert het inspectieteam een aantal procesvariabelen. Het inspectieteam gaat met de kwaliteitswijzer na of de school voor deze procesvariabelen aandacht heeft voor
   - doelgerichtheid: welke doelen stelt de school voorop?
   - ondersteuning: welke ondersteunende initiatieven neemt de school om efficiënt en doelgericht te werken?
   - doeltreffendheid: bereikt de school de doelen en gaat de school dit na?
   - ontwikkeling: heeft de school aandacht voor nieuwe ontwikkelingen?

3. Het inspectieteam onderzoekt ten slotte het algemeen beleid van de school aan de hand van vier procesvariabelen: leiderschap, visieontwikkeling, besluitvorming, kwaliteitszorg.
   In dit luik rapporteert het inspectieteam ook over het zorg- en gelijkeonderwijskansenbeleid van de school.

Het advies

De adviezen die de onderwijsinspectie uitbrengt, hebben betrekking op alle of op afzonderlijke structuuronderdelen van de school. De onderwijsinspectie kan drie adviezen uitbrengen:

- een gunstig advies: het inspectieteam adviseert gunstig over de verdere erkenning van de school of van structuuronderdelen.
- een beperkt gunstig advies: het inspectieteam adviseert gunstig over de erkenning van de school of van structuuronderdelen als de school binnen een bepaalde periode voldoet aan de voorwaarden vermeld in het advies.
- een ongunstig advies: het inspectieteam adviseert om de procedure tot intrekking van de erkenning van de school of van structuuronderdelen op te starten.

Bij een ongunstig advies beoordeelt de onderwijsinspectie bovendien of de school de vastgestelde tekorten zelfstandig kan wegwerken.

Tot slot

Binnen een termijn van dertig kalenderdagen na ontvangst van het definitieve doorlichtingsverslag informeert de directeur van de school de ouders en leerlingen over de mogelijkheid tot inzage.
Binnen de dertig kalenderdagen na ontvangst moet de directeur van de school het verslag volledig bespreken tijdens een personeelsvergadering. Het bestuur van de school of zijn gemandateerde tekent het verslag voor gezien. Het bestuur stuurt het binnen dertig kalenderdagen na ontvangst terug naar de onderwijsinspectie en maakt eventueel melding van zijn opmerkingen.

De school mag het verslag niet gebruiken voor publicitaire doeleinden.

Meer informatie?
www.onderwijsinspectie.be en www.doorlichtingsverslagen.be

1 SAMENVATTING

GO! Basisschool 't Plantzoentje bevindt zich in het centrum van Laken, een deelgemeente van de stad Brussel. De school behoort tot de scholengemeenschap Brusselia III. In al deze scholen wordt het onderwijs georganiseerd door hetzelfde schoolbestuur. De school bestaat uit twee vestigingsplaatsen. In de hoofdvestiging aan de Karel Bogaerdstraat bevindt zich de lagere afdeling met twaalf klassen. Op dezelfde campus bevinden zich een Lyceum en een Kunsthumaniora van hetzelfde net. Op 500 meter afstand ligt de vestigingsplaats aan de Prins Karelsquare. Daar is de kleuterafdeling met 8 leeftijdsgroepen in een groene omgeving gehuisvest. De school rekruteert vooral kinderen uit de onmiddellijke schoolomgeving. De leerkrachten wonen verspreid over zowel de Brusselse gemeenten als de rest van het Vlaamse land. In de school vinden regelmatig personeelswissels plaats, onder meer door diverse verlofstelsels. De nieuwe leerkrachten zijn dikwijls jong en onervaren, zoals vaker het geval is in de Brusselse context.

Op basis van het vooronderzoek op 26 mei 2014 onderzocht de onderwijsinspectie tijdens deze doorlichting de inspanningsverplichting van de kleuterafdeling voor wiskundige initiatie en wereldoriëntatie. In de lagere afdeling onderzocht ze de resultaatsverplichting voor wiskunde en wereldoriëntatie. Daarnaast onderzocht de onderwijsinspectie ook aspecten van bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne, de kwaliteit van de evaluatie- en de rapporteringspraktijk en het algemeen beleid van de school.

Het erkenningsonderzoek in de kleuterafdeling wijst uit dat de resultaten van de onderzochte leergebieden aan de verwachtingen van de overheid voldoen. De school streeft met andere woorden in voldoende mate bij de kleuters de ontwikkelingsdoelen na. De kleuters krijgen onder meer voor wiskundige initiatie en wereldoriëntatie een gevarieerd en uitdagend aanbod dat aansluit bij een schooleigen leerlijn en de leerplannen. De leerkrachten geven de kleuters voldoende, uitdagende en gepaste ontwikkelingskansen. De thematische benadering resulteert in een sterke aandacht voor het leergebied wereldoriëntatie waarbij de taalverwerving bijzondere aandacht krijgt. De leerkrachten maakten voor een aantal aspecten van hun werking afspraken voor een verticale opbouw in de verschillende leeftijdsgroepen. Niveau-overschrijdende afspraken zijn veeleer beperkt. Het deelteam van de kleuterafdeling gebruikt uniforme planningsdocumenten om een doelgericht en gradueel onderwijsaanbod vanuit de leerplandoelen te garanderen. De klas- en de zorgleerkrachten vinden elkaar in hun zorg voor de kleuters. Zij slagen erin gezamenlijk een aanpak te realiseren die elke kleuter rijke kansen geeft om zover als mogelijk te ontwikkelen.

Voor het leergebied wiskunde bereikt de lagere afdeling de eindtermen in voldoende mate. De school baseert zich hiervoor systematisch op een onderwijsleerpakket. Dit garandeert in voldoende mate een evenwichtig en gradueel opgebouwd onderwijsaanbod. De leerkrachten registreren de leervorderingen voor wiskunde. De analyses van deze resultaten leiden in enige mate tot bijsturingen op klas- en schoolniveau. De wijze waarop de leerkrachten de differentiatie doelgericht integreren in het onderwijsaanbod is divers.
Voor het leergebied wereldoriëntatie voldoet de lagere afdeling niet aan de maatschappelijke verwachtingen. De vorderingen van de leerlingen worden nauwelijks doelgericht geregistreerd waardoor de informatie over het bereiken van de eindtermen ontbreekt. Het aanbod voor de verschillende domeinen is onevenwichtig. De leerkrachten krijgen voor de realisatie van dit leergebied veel autonomie en baseren zich op een veelheid aan materialen. In een aantal klassen sluit het aanbod weinig of niet aan bij de interesses en de leefwereld van de kinderen. Een gradueel opgebouwde verticale samenhang in het onderwijsaanbod van de lagere afdeling ontbreekt. Dit geldt eveneens voor de ruimte- en tijdskaders die weinig functioneel worden gebruikt. Een transparante opbouw vanuit een gedragen visie, de leerlijn en het leerplan, ontbreekt. Duidelijke afspraken en overleg op schoolniveau zijn afwezig of niet (meer) gekend. Gerichte sturing, overleg en professionalisering zijn nodig om alle teamleden voldoende met dit leergebied vertrouwd te maken.

Het kwaliteitsonderzoek van de evaluatie- en de rapporteringspraktijk maakt duidelijk dat deze processen in enige mate doelgericht verlopen. De school volgt van nabij de ontwikkelingen in verband met deze processen binnen het Vlaams onderwijsbeleid en de inrichtende macht. De school ontwikkelde een schooleigen visie op evalueren. Meestal werkt de school in haar evaluatie- en haar rapporteringspraktijk veeleer intuïtief en impliciet aan doelen die ze echter niet vooraf formuleert. Dit bemoeilijkt het onderzoek naar de doeltreffendheid. Van diepgaande systematische bijsturing van school- en klaswerking met het oog op de verdere ontwikkeling van kwaliteitsvol onderwijs is nog weinig sprake.

Het algemeen beleid van de school wordt opgenomen door een ervaren directeur die hiervoor samenwerkt met een gedreven zorgteam en een geëngageerd kernteam. De school heeft aandacht voor het welslagen van uitgevoerde acties. Onder impuls van PIEO (Project innoveren en excelleren in onderwijs) leren de zorgcoördinatoren en de directeur leerkrachten coachen en doelgericht aandacht hebben voor kwaliteitszorg op beleidsniveau. De school investeerde tijdens de voorbije jaren vooral in visieontwikkeling en in de basisvoorwaarden om haar onderwijs te kunnen organiseren. De concretisering van de plannen is nu aan de orde om de nodige ontwikkelingsdynamiek in gang te zetten. De samenwerking met de zorgcoördinatoren, het kernteam en het volledige leerkrachtenteam biedt mogelijkheden om vanuit participatief overleg de pedagogisch-didactische uitwerking van acties voor te bereiden, te ondersteunen en op te volgen. Een doelgericht gefaseerd prioriteitenplan op korte en lange termijn is daarbij in aanzet.

De onderwijsinspectie formuleert een gunstig advies voor wat de onderwijsdoelstellingen voor wiskundige initiatie en wereldoriëntatie in de kleuterafdeling betreft. Zij formuleert voor de lagere afdeling een gunstig advies beperkt in de tijd vanwege 'voldoet niet' voor het leergebied wereldoriëntatie. Het team van deze afdeling heeft nog te weinig zicht op de uitgangspunten van het leerplan voor dit leergebied. Het slaagt er nog niet in om het leerplan functioneel toe te passen. Het huidige klimaat in de school en het engagement van de schoolleiding bieden echter voldoende garanties om samen aan de vooropgestelde pedagogisch-didactische prioriteiten te werken.

De onderwijsinspectie formuleert een ongunstig advies voor bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne omwille van de organisatie van het beleid hieromtrent en omwille van de bewoonbaarheid en de veiligheid van de leer- en werkomgeving. Het schoolbestuur blijft te allen tijde verantwoordelijk voor de veiligheid van het personeel en de leerlingen.

De onderwijsinspectie formuleert een gunstig advies voor voldoen aan de overige erkenningsvoorwaarden.

2 DOORLICHTINGSFOCUS

Op basis van het vooronderzoek en in het kader van een gedifferentieerde doorlichting selecteerde de onderwijsinspectie onderstaande leergebieden en procesindicatoren/procesvariabelen voor verder onderzoek.

2.1 Leergebieden in de doorlichtingsfocus

Kleuteronderwijs - Leergebieden

wiskundige initiatie
wereldoriëntatie

Lager onderwijs - Leergebieden

wiskunde
wereldoriëntatie

2.2 Procesindicatoren of procesvariabelen in de doorlichtingsfocus

Onderwijs - Evaluatie

Evaluatiepraktijk
Rapporteringspraktijk

3 RESPECTEERT DE SCHOOL DE ONDERWIJSREGLEMENTERING?

3.1 Respecteert de school de erkenningsvoorwaarden?

3.1.1 Voldoet de school aan de onderwijsdoelstellingen?

Het onderzoek naar het voldoen aan de onderwijsdoelstellingen levert voor de geselecteerde leergebieden het volgende op.

3.1.1.1 Kleuteronderwijs: wiskundige initiatie

Voldoet

De kleuterafdeling streeft de ontwikkelingsdoelen voor het leergebied wiskundige initiatie na op een geïntegreerde manier. De verschillende domeinen van dit leergebied komen op een evenwichtige en gevarieerde wijze aan bod. De leerkrachten voorzien een doelgericht aanbod, zinvolle activiteiten en gepaste ontwikkelingsmaterialen. De resultaten in het vervolgonderwijs brengen geen tekorten in het aanbod aan het licht.

3.1.1.2 Kleuteronderwijs: wereldoriëntatie

Voldoet

De kleuterafdeling streeft de decretale ontwikkelingsdoelen voor wereldoriëntatie in voldoende mate na. Het onderwijsaanbod toont een graduele opbouw die het nastreven van de ontwikkelingsdoelen garandeert. Functionele planningen zijn aanwezig en getuigen van samenhang in het onderwijsaanbod.

3.1.1.3 Kleuteronderwijs: wereldoriëntatie en Kleuteronderwijs: wiskundige initiatie

Curriculum
Onderwijsaanbod
Referentiekader
Planning
Evenwichtig en volledig
Samenhang
Brede harmonische vorming
Actief leren

De leerkrachten streven de ontwikkelingsdoelen voor wiskundige initiatie en wereldoriëntatie in voldoende mate na. Zij gebruiken bij de planning en de voorbereiding van het onderwijsaanbod voor wiskundige initiatie en wereldoriëntatie een schooleigen leerlijn en het leerplan als referentiekader én ze doen dit vanuit ontwikkelingsperspectief.

De leerkrachten volgen een duidelijke planningsstrategie volgens een afgesproken procedure. De planningsdocumenten worden op gelijkgerichte wijze uitgewerkt. De leerkrachten hebben aandacht voor een evenwichtig aanbod waarbij alle domeinen van onder meer wiskundige initiatie en wereldoriëntatie aan bod komen. Volgens een eenduidige afspraak in de kleuterafdeling bewaken de leerkrachten het onderwijsaanbod systematisch in de leerlijn. De leerkrachten maakten afspraken om de gelijkgerichtheid te bevorderen.

Het team integreert de activiteiten in thema's die aansluiten bij de leef- en belevingswereld en de noden van de kleuters. Hierdoor ontstaat horizontale samenhang tussen de domeinen van de leergebieden en tussen de leergebieden onderling. De doelgerichte en verticale graduele opbouw van het onderwijsleeraanbod is uitgewerkt in een aantal werkdocumenten voor onder meer weerkerende activiteiten en hoekenwerking. Dit gebeurt op basis van de schoolspecifieke leerlijnen en het leerplan.

Tijdens het hoekenwerk krijgen de kleuters voldoende kansen om initiatief te nemen, samen te werken en te leren van elkaar. Het functioneel gebruik van onder meer stappenplannen en pictogrammen bevordert de zelfsturing en zelfstandigheid bij de kleuters.

De school maakte een aantal visie- en doelgerichte niveauoverstijgende afspraken.

Curriculum
Onderwijsorganisatie
Klasmanagement

De meeste leerkrachten hebben aandacht voor klasmanagement waaronder werken in kleine groepen binnen de grote klasgroep. De kleuters krijgen kansen om te experimenteren en te exploreren. De klasinrichting, de omgang met de kleuters, de pedagogisch-didactische aanpak en de klasorganisatie bieden de kleuters ruime mogelijkheden om door te handelen actief te leren. Zij stimuleren het functioneel taalgebruik.

Materieel beheer
Uitrusting
Ontwikkelingsmaterialen

Het door-de-school-voorziene aanbod in de klasbibliotheken is minimaal. De leerkrachten stellen zeer veel persoonlijke materialen ter beschikking.
De kleuters krijgen de kans om te werken in een ICT-ondersteunde leeromgeving.

Materieel beheer
Infrastructuur

In één gebouw van de kleuterafdeling zijn sommige lokalen onvoldoende onderhouden waardoor de actuele toestand niet toelaat om er kleuters onder te brengen. De overblijvende beschikbare ruimte is daardoor voor de aanwezige kleuters erg krap.

Evaluatie
Evaluatiepraktijk
Evenwichtig en representatief Kindvolgsysteem
Gericht op bijsturing

De school volgt de ontwikkeling van de kleuters systematisch op en heeft zicht op hun ontwikkelingsgroei. De leerkrachten evalueren de kleuters op een evenwichtige wijze voor aspecten van wiskundige initiatie en wereldoriëntatie. Doelgerichte en permanente observaties vormen de basis voor de evaluatie. Sommige leerkrachten vullen dit aan met leeftijdsspecifieke screenings.

De evaluatiegegevens bieden een beeld van de ontwikkeling van de kleuter. De evaluatie is veelal afgestemd op de vooropgestelde doelen. De synthese van de gegevens maakt deel uit van het kindvolgsysteem.

De leerkrachten sturen het onderwijsaanbod en -proces doelgericht bij op basis van de analyse van de evaluatiegegevens. De evaluatiegegevens vormen de basis voor de binnenklasdifferentiatie.

Begeleiding
Leerbegeleiding
Beeldvorming
Zorg

Bij de jaarlijkse groepsoverdracht brengt het kleuterteam de beginsituatie van de kleuters en eventuele individuele zorgbehoeften duidelijk in kaart. De kleuterleerkrachten hebben aandacht voor individualisatie en differentiatie binnen de dagelijkse klaspraktijk.

Per leeftijdsgroep is de ondersteuning door een zorgleerkracht structureel voorzien. Bij de remediëring van leer- en ontwikkelingsproblemen kunnen de leerkrachten beroep doen op klasinterne of –externe ondersteuning. De beginsituatie en de zorgvragen van de kleuters worden met de bijbehorende interventies samengebracht in het leerlingendossier. De interventies zijn gericht op extra ondersteuning en begeleiding van zowel sociaal-emotionele, motorische als cognitieve aspecten zoals onder meer voor de wiskundige initiatie en de taalontwikkeling.

De registratie van de kindgebonden ondersteuning is vrij transparant. In het gebruikte digitale systeem valt gemakkelijk te achterhalen welke specifieke ondersteuning een kleuter in zijn schoolloopbaan reeds mocht genieten. Dit biedt ruime mogelijkheden voor de overdracht van waardevolle informatie en de continuïteit in de leerbegeleiding. Het verhoogt eveneens de effectiviteit van de geboden ondersteuning.

3.1.1.4 Lager onderwijs: wiskunde

Voldoet

De lagere afdeling bereikt met haar leerlingen de eindtermen voor wiskunde op systematische en evenwichtige wijze. Zij gebruikt hiervoor een onderwijsleerpakket.

Curriculum
Onderwijsaanbod
Referentiekader
Planning
Evenwichtig en volledig
Samenhang
Brede harmonische vorming
Actief leren

De school vertrouwt op een onderwijsleerpakket om de realisatie van de leerplandoelen en de daarmee verbonden eindtermen te garanderen. De leerkrachten maken week- en dagplanningen waarin de lessen meestal volgens de volgorde van het onderwijsleerpakket worden gepland. Door systematisch gebruik te maken van dit onderwijsleerpakket streven de meeste leerkrachten voldoende evenwicht na voor de verschillende domeinen binnen wiskunde. Een enkele leerkracht verschuift doelbewust en op doordachte wijze de lessen in verband met het domein strategieën en probleemoplossende vaardigheden naar het einde van het schooljaar. Voorafgaand besteedt zij ruime aandacht aan rekentaalverwerving als voorwaarde voor probleemoplossende vaardigheden. Dit initiatief was op schoolniveau echter nog geen onderwerp van gesprek.

Het onderwijsaanbod is afgestemd op de opbouw en de gradatie van het leerplan en de verticale samenhang is gegarandeerd.
De deelname aan externe centrale toetsen toonde de school dat haar outputresultaten voor het domein meten tegenvielen. Om dit bij te sturen, heeft de school een aantal maatregelen getroffen die nog beperkt van impact zijn. De link tussen de theoretische kaders en de concrete leefwereld van de kinderen is in de meeste klassen kunstmatig en heeft weinig effect.

Met het oog op horizontale samenhang van het onderwijsaanbod zorgen de meeste leerkrachten niet altijd voor een relevante samenhang tussen de verschillende domeinen van het leergebied en met andere leergebieden.

In meerdere klassen zijn de kansen tot actief en handelend leren eerder beperkt. De leerkrachten gaan weinig op zoek naar uitdagende leerkansen voor de leerlingen. Dit hypothekeert de wiskundige inzichtverwerving van de leerlingen in concrete dagdagelijkse situaties en de samenhang ervan met ervaringen uit hun leefwereld.

Curriculum
Onderwijsorganisatie
Klasmanagement

Het klasmanagement bevordert in een aantal klassen de realisatie van de leerplandoelen niet. De klasinrichting, de omgang met de leerlingen, de pedagogisch-didactische aanpak en de klasorganisatie worden niet door alle leerkrachten aangewend om de leerlingen mogelijkheden te bieden tot actief en constructief leren. In sommige klassen beperkt wiskunde zich veelal tot papierwerk.

Materieel beheer
Uitrusting
Leermiddelen

De meeste leerkrachten vullen het aanbod aan met zelfgemaakte oefenblaadjes. De school beschikt over weinig leermiddelen om de wiskundelessen concreet en attractief uit te bouwen. Concrete afspraken over het doelgericht gebruik van ondersteunende strategieën en heuristieken in het klasbeeld zijn niet terug te vinden. Sommige leerkrachten maken gericht gebruik van digitale middelen bij de lesactiviteiten.

Evaluatie
Evaluatiepraktijk
Evenwichtig en representatief
Leerlingvolgsysteem
Gericht op bijsturing

De leerkrachten maken gebruik van de methodegebonden en eigen toetsen. De leerkrachten gebruiken de mogelijkheden voor foutenanalyse naar eigen inzicht. Sommige leerkrachten passen de toetsen van het onderwijsleerpakket naar eigen goeddunken aan. Er zijn op schoolniveau geen afspraken gemaakt over de inschakeling van foutenanalyses.

Het leerlingvolgsysteem bevat weinig of geen informatie over de wiskunderesultaten en de vorderingen van de leerlingen.

De school beschikt over gegevens van externe toetsen die op het einde van het zesde leerjaar worden afgenomen. De systematische analyse van en de reflectie op de resultaten op klas- en schoolniveau is aanwezig. Dit leidt tot een aantal bijsturingen die echter op de klasvloer dikwijls niet voldoende doordacht uitgewerkt zijn om te komen tot een diepgaande en structurele wijziging in het pedagogisch-didactisch handelen van de leerkracht.

Begeleiding
Leerbegeleiding
Beeldvorming
Zorg

Niet alle leerkrachten benutten de oefen- en remediëringskansen die het onderwijsleerpakket biedt. In de leerlingdossiers zijn weinig of geen sporen te vinden van de effectieve acties die in het verleden ondernomen werden om leerlingen doelgericht te ondersteunen.

De school zoekt zelden en niet structureel naar materialen om sterke leerlingen een extra uitdaging te geven. Het aanbod aan onderwijs op maat voor deze leerlingen is leerkrachtafhankelijk.

Professionalisering
Deskundigheidsbevordering
Nascholingen
Interne expertise

De coaching van het leerkrachtenteam rond krachtige leeromgevingen start vanuit de kleuterschool. De leerkrachten van de lagere school werken momenteel met ondersteuning voor leesonderwijs. Het PIEO-proces, dat reeds aanving in de kleuterafdeling, groeit geleidelijk aan ook door naar de lagere afdeling.

3.1.1.5 Lager onderwijs: wereldoriëntatie

Voldoet niet

De lagere afdeling bereikt met haar leerlingen de eindtermen voor het leergebied wereldoriëntatie in onvoldoende mate. Zij baseert haar onderwijs nog te weinig op de uitgangspunten van de eindtermen en niet alle eindtermen komen in voldoende mate aan bod. Het onderwijsaanbod toont onvoldoende verticale samenhang.

Curriculum
Onderwijsaanbod
Referentiekader
Planning
Evenwichtig en volledig
Samenhang
Brede harmonische vorming
Actief leren

De leerkrachten gebruiken geen referentiekader voor de planning van het onderwijsaanbod. De school beschikt over een gradueel opgebouwde leerlijn, gebaseerd op het leerplan, die de leerkrachten zou kunnen ondersteunen om een evenwichtig en samenhangend onderwijsaanbod te realiseren. Op dit moment gebruiken de meeste leerkrachten de leerlijn veeleer vanuit verantwoordingsperspectief dan vanuit ontwikkelingsperspectief.

De leerkrachten volgen bij de uitwerking van de lessen en de thema's voor wereldoriëntatie geen planningsstrategie of afgesproken procedure. Naast een week- en een dagplanning zijn weinig of geen doelgerichte planningsdocumenten terug te vinden.

De leerkrachten maakten geen afspraken om de leerinhouden op elkaar af te stemmen. Buiten de afspraak dat de thema's moeten linken aan de taalthema's, krijgen de leerkrachten een grote autonomie om dit leergebied invulling te geven. Uit de onderwijspraktijk en de gesprekken blijkt dat iedereen het leergebied vanuit verschillende bronnen naar eigen inzicht vorm geeft.

De meeste leerkrachten zien het begrip 'thematische benadering' erg eng en hebben weinig aandacht voor multiperspectiviteit. De domeinen komen niet evenwichtig aan bod. Weinig leerkrachten investeren doelgericht in de horizontale samenhang tussen de (domeinen van) wereldoriëntatie en andere leergebieden of linken naar de leergebiedoverschrijdende eindtermen. De aandacht voor werkelijkheidsgericht onderwijs is zeer divers. In de meeste klassen overweegt een cursorische benadering waarbij werkbladen overwegen.

Afspraken om de tijd- en ruimtekaders gradueel op elkaar af te stemmen, zijn niet steeds duidelijk. Tijd- en ruimtekaders worden weinig functioneel en dynamisch gebruikt. De aandacht voor de actualiteit is in de meeste klassen minimaal of afwezig.
Sommige klassen voorzien in leeruitstappen maar ook daarover ontbreken inhoudelijke afspraken. Klasoverschrijdend organiseren de leerkrachten voor twee leerjaren meerdaagse extra-murosactiviteiten die waardevolle leerkansen bieden voor de kinderen. Een aantal leerlingen neemt niet deel aan deze activiteiten en wordt op school opgevangen.

De school wendt haar eigen omgeving, situatie en mogelijkheden te weinig aan om bij de leerlingen de basis voor wereldoriënterend onderwijs te leggen. Zij is zich te weinig bewust van haar opdracht om de leerlingen 'een poort naar de wereld' te bieden. De meeste leerkrachten geven aan de leerlingen weinig kansen om te exploreren, te experimenteren, vaardigheden te ontwikkelen en gepaste attitudes te verwerven. Zij gebruiken weinig gevarieerde werk- en organisatievormen in functie van actief leren en met mogelijkheden tot informatieverwerving en -verwerking door de leerlingen. Dit belemmert de groei van een onderzoekende aanpak die is gericht op de gezamenlijke exploratie van de realiteit en de verwerving van kennis, vaardigheden en attitudes.

Materieel beheer
Uitrusting
Leermiddelen

Sommige leerkrachten maken gebruik van multimedia om de lessen aantrekkelijker te maken.
De minimale materiële vereisten zoals het leerplan die voorschrijft, vormen geen referentiepunt om na te gaan of de beschikbare materialen en leermiddelen voor het leergebied wereldoriëntatie in voldoende mate voorhanden zijn. Het overzicht van de aanwezige leermiddelen wordt niet functioneel aangewend. Transfergerichte leermiddelen, zoals computers en atlassen zijn aanwezig. In de klassen zijn weinig naslagwerken terug te vinden.

Evaluatie
Evaluatiepraktijk
Evenwichtig en representatief
Leerlingvolgsysteem
Gericht op bijsturing

Voor de evaluatie van wereldoriëntatie ontwikkelen de leerkrachten overwegend zelf toetsen. De evaluatie met de eigen toetsen richt zich vooral op de reproductieve feitenkennis. De evaluatie van dit leergebied is niet evenwichtig en representatief. De focus ligt op de beoordeling van kennis en een duidelijke samenhang met de leerplannen ontbreekt. Sporadisch evalueert een enkele

leerkracht een aantal vaardigheden en attitudes van de leerlingen vanuit observatiegegevens. Het leerlingvolgsysteem bevat hierover weinig gegevens.

De school neemt jaarlijks deel aan eindtoetsen voor het zesde leerjaar. De analyse van de resultaten leidt tot een aantal bijsturingen. Net zoals bij wiskunde blijft het echter dikwijls bij een aantal formele afspraken die weinig diepgang kennen en in onvoldoende mate de pedagogisch-didactische aanpak van de leerkrachten bijsturen.

Evaluatie
Rapporteringspraktijk
Evenwichtig en volledig
Interne en externe communicatie

In de meeste klassen is de evaluatie in de eerste plaats gericht op de rapportering. Voor een aantal domeinen van het leergebied wordt een score weergegeven. Sommige leerkrachten noteren in het rapport de getoetste doelen, anderen vermelden enkel een lesonderwerp. Een meer diepgaande terugkoppeling wordt in het rapport niet voorzien. Daardoor is het voor ouders onduidelijk in welke aspecten van wereldoriënterend onderwijs hun kind eerder sterk of zwak is. Tijdens oudercontacten kunnen de ouders meer toelichting over de vorderingen van hun kind krijgen.

Begeleiding
Leerbegeleiding
Beeldvorming
Zorg

De leerkrachten hebben weinig zicht op het onderwijsaanbod in de andere klassen. De beginsituatie van de leerlingen voor het leergebied wereldoriëntatie vormt geen uitgangspunt voor het onderwijsaanbod. De leerkrachten vertrouwen erop dat de leerlingen het onderwijsaanbod van de voorgaande leerjaren verworven hebben. Door dit gebrek aan onderlinge afstemming ontstaan hiaten in het onderwijsaanbod. Zeker voor zwakkere leerlingen betekent dit dat het onderwijsaanbod voor wereldoriëntatie niet optimaal aansluit bij de al verworven voorkennis. De beeldvorming voor wereldoriëntatie beperkt zich grotendeels tot de evaluatie- en rapportcijfers.

De leerkrachten nemen weinig initiatieven tot differentiatie en remediëring in de klaspraktijk. Voor leerlingen met bijzondere noden wordt nauwelijks differentiatie bij het aanbod en de evaluatie voor wereldoriëntatie voorzien. Op schoolniveau ontbreken afspraken over de wijze waarop de leerkrachten ondersteuning bieden voor de talige noden van de veelal anderstalige leerlingen, in het bijzonder met betrekking tot dit leergebied.

3.1.2 Voldoet de school aan de erkenningsvoorwaarde 'bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne'?

De school slaagt er onvoldoende in om een effectief risicobeheersingsbeleid uit te bouwen op het vlak van bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne.
De preventieadviseur niveau 1 van de interne dienst signaleerde al jaren op rij drie acuut levensbedreigende situaties op de campus van de kleuterafdeling. Tot op heden gaf de school hieraan geen gevolg waardoor de tekorten nog niet zijn weggewerkt. Een schoolgebouw van de kleuterafdeling, de 'villa', ligt in een park aan een vijver. Er is op verschillende delen van de oever geen afspanning voorzien, waardoor kleuters in het water terecht kunnen komen en kunnen verdrinken. Op de eerste verdieping van de villa ontbreekt een noodtrap, hoewel er op deze verdieping een kleuterklas is gehuisvest. Achter de modulaire kleuterklassen ligt de tuin veel hoger dan het paadje tussen de tuin en deze klassen. Hierdoor ontstaat er een diepe greppel. Er is geen afspanning voorzien. Op het moment van de doorlichting scheidt de school de tuin van de gewone speelplaats met behulp van een lintje. De kleuters kunnen hier op een onbewaakt moment gemakkelijk overheen stappen en zo in de greppel vallen.
Meerdere verplichte controles zijn niet uitgevoerd of geven geen aanleiding tot de nodige aanpassingswerken. De school kan geen brandpreventieverslag voorleggen. Zij beschikt evenmin over een recent verslag over de controle van de verwarmingsinstallatie. Het keuringsverslag van de elektrische laagspanning van 19 mei 2010 vermeldt ruim 30 inbreuken en eindigt met de conclusie 'niet conform'. Het

globaal preventieplan en het jaaractieplan maken geen melding van deze tekorten. De school heeft nog geen stappen ondernomen om de tekorten aan te pakken en op te lossen.
Op basis van de bovengenoemde ernstige tekorten besluit de onderwijsinspectie tot een ongunstig advies voor bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne. De school toont een opvallend uitstelgedrag voor wat de effectieve beheersing van deze tekorten betreft. Het inspectieteam mist aandacht voor maatregelen die in afwachting van een oplossing ten gronde de situatie minimaal verbeteren of aantonen dat de school proactief handelt. Een cultuur waarbij elkeen op zijn niveau de nodige verantwoordelijkheid neemt, ontbreekt. Dat laat zich in belangrijke mate voelen in de feitelijke situatie op het vlak van bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne en zorgt voor onaanvaardbare situaties.
Alle klaslokalen en andere plaatsen waarvan leerlingen gebruik maken tijdens de reguliere lestijden werden tijdens de doorlichting bezocht. De vaststellingen in de beschikbare documenten van de deskundigen stemmen grotendeels overeen met wat het inspectieteam tijdens de doorlichting opmerkte. Enkele bijkomende knelpunten vragen de aandacht van de school. De villa van de kleuterafdeling vertoont duidelijke tekenen van verval en verwaarlozing. Een grondige renovatie dringt zich op. De buitentrappen van de villa hebben geen leuningen. In heel wat lokalen op beide campussen zijn lampen defect of ontbreken ze. Verschillende ramen op kindhoogte, onder meer in de kleine gymzaal, bevatten onbeveiligd glas. De speelplaats voor de lagere afdeling en de meeste groene zones van de school in beide vestigingsplaatsen geven door het zwerfvuil en het onkruid een desolate en verwaarloosde indruk. Enkele lage muurtjes op de speelplaats van de lagere afdeling zijn in slechte staat en missen afdekplaten of bakstenen. De zitmeubelen op dezelfde speelplaats vertonen beschadigingen. In de klassen zijn de tafels en stoelen van de leerlingen ergonomisch niet optimaal op hun gestalte afgestemd. In een aantal sanitaire ruimten zijn er geen gescheiden toiletten voor personeel en leerlingen en voor dames en heren.
Meerdere delen van de gebouwen zoals plafonds, muren, deuren en ramen zijn vuil of stuk en dringend aan verfraaiing toe. De infrastructuur van deze school staat in schril contrast tot de mooie en welonderhouden infrastructuur van de kunsthumaniora en het lyceum, gelegen op dezelfde campus en in dezelfde gebouwen als de lagere afdeling.
De school krijgt een ongunstig advies voor de erkenningsvoorwaarde bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne. Omwille van de gebrekkige beheersing van de vastgestelde tekorten en de feitelijke situatie op vlak van bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne wekt het beleidsvoerend vermogen van de school weinig vertrouwen. Van een adequaat risicobeheersingsbeleid is hier geen sprake. Een nauwgezette opvolging van de verbetering van bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne dringt zich op. Dit vereist de actieve betrokkenheid van en de ondersteuning door het schoolbestuur. Het inspectieteam benadrukt dat het schoolbestuur ook in afwachting van de remediëring van de tekorten de verantwoordelijkheid voor de veiligheid van de teamleden en leerlingen blijft dragen.

3.1.3 Voldoet de school aan de overige erkenningsvoorwaarden?

Het onderzoek naar het voldoen aan de geselecteerde erkenningsvoorwaarden levert het volgende op.

Onderzochte erkenningsvoorwaarde	
Leeft de school de bepalingen na over de taalregeling in het onderwijs? (decreet bao - art. 62,6°)	ja
Neemt de school de reglementering inzake vakantieperioden en de aanwending van de onderwijstijd, zoals bedoeld in artikel 50 in acht? (decreet bao - art. 62,8°)	ja
Heeft de school een beleidscontract of beleidsplan met een centrum voor leerlingenbegeleiding waarin de vereiste bepalingen zijn opgenomen? (decreet bao - art. 62,10°)	ja

3.2 Respecteert de school de overige reglementering?

Het onderzoek naar het voldoen aan de geselecteerde reglementering levert het volgende op.

Onderzochte regelgeving	
Is er een schoolreglement waarin de verplichte bepalingen correct zijn opgenomen? (decreet bao - art. 37)	ja
• geldelijke en niet-geldelijke ondersteuning die niet afkomstig is van de Vlaamse gemeenschap en de rechtspersonen die ervan afhangen	ja
• de bijdrageregeling	ja
• de engagementsverklaring tussen de school en de ouders waarin wederzijdse afspraken worden opgenomen over het oudercontact, voldoende aanwezigheid, vormen van individuele leerlingenbegeleiding en het positieve engagement ten aanzien van de onderwijstaal	ja
• de afspraken in verband met het rookverbod	ja
• het orde- en tuchtreglement van de leerlingen met inbegrip van de beroepsmogelijkheden	ja
• de procedures volgens welke getuigschriften worden toegekend	ja
• de procedure volgens welke beroep kan worden ingediend tegen een beslissing van de klassenraad met betrekking tot het getuigschrift	ja
• bepalingen in verband met het recht op onderwijs aan huis	ja
• de afspraken in verband met onderwijs aan huis	ja
• richtlijnen inzake afwezigheden en te laat komen	ja
• afspraken in verband met huiswerk, agenda's en rapporten	ja
• de wijze waarop de leerlingenraad in voorkomend geval wordt samengesteld	ja
Is het schoolreglement conform het inschrijvingsrecht? (decreet bao - art. 37)	ja
Is er een schoolwerkplan waarin de verplichte bepalingen correct zijn opgenomen? (decreet bao - art. 47)	ja
• de omschrijving van het pedagogisch project zijnde het geheel van fundamentele uitgangspunten dat het schoolbestuur voor de school vastlegt	ja
• de organisatie van de school en voornamelijk de indeling in leerlingengroepen	ja
• de wijze waarop de school het leerproces van de leerlingen beoordeelt en daarover rapporteert	ja
• de voorzieningen in het gewoon onderwijs voor leerlingen met een handicap of die leerbedreigd zijn, inclusief de werkvormen met andere scholen van gewoon/buitengewoon onderwijs	ja
• de wijze waarop de school via haar zorg- en gelijke onderwijskansenbeleid werkt aan de optimale leer- en ontwikkelingskansen van al haar leerlingen	ja
Bezorgt de school de verplichte informatie aan de ouders correct bij de eerste inschrijving? (decreet bao - art. 28)	ja
Voert de school een zorg- en gelijke onderwijskansenbeleid met het oog op de optimale leer- en ontwikkelingskansen van alle leerlingen? (decreet bao - art. 153 septies)	ja
Respecteert de school de voorgeschreven procedure die leidt tot het afleveren van een getuigschrift? (decreet bao - art. 53-57 en BVR van 24-11-1998)	ja
Bewaart de school de bepaalde lijsten, notulen en dossiers met betrekking tot het getuigschrift? (decreet bao - art. 53-57 en BVR van 24-11-1998)	ja
Respecteert de school de voorgeschreven procedure die leidt tot het afleveren van attesten aan leerlingen die geen getuigschriften krijgen? (decreet bao - art. 53-57 en BVR van 24-11-1998)	ja
Respecteert de school het recht op 28 lestijden per week? (decreet bao - art. 48)	ja

4 BEWAAKT DE SCHOOL DE EIGEN KWALITEIT?

Het onderzoek naar de kwaliteit en de kwaliteitsbewaking van de geselecteerde procesindicatoren of procesvariabelen levert het volgende op.

4.1 Evaluatiepraktijk

Doelgerichtheid

De school ontwikkelde een visie op evalueren die kadert in haar pedagogisch project. Duidelijke, haalbare operationele doelen zijn niet terug te vinden. De doelgerichtheid van de leerlingenevaluatie is, vooral in de lagere afdeling, niet altijd merkbaar.
De school motiveert aspecten van haar evaluatiepraktijk tegenover de ouders en externe partners. Zij maakt een doordachte selectie van externe evaluatie-initiatieven en overweegt in voldoende mate waaraan ze wil deelnemen. De functionaliteit en de haalbaarheid voor de teamleden en de leerlingen vormen daarbij mogelijke criteria.
De procedures volgens dewelke de school de attesten en de getuigschriften basisonderwijs toekent aan haar leerlingen en volgens dewelke beroep kan worden ingediend tegen de beslissing van de klassenraad, verlopen correct en volgens de bepalingen van het decreet basisonderwijs. De school licht deze procedures toe in het schoolreglement.

Ondersteuning

In het schoolwerkplan is een overzicht van de evaluatiemiddelen voor de kleuter- en de lagere afdeling opgenomen. De aanwezige ondersteunende maatregelen en middelen om de kwaliteit van de evaluatiepraktijk te garanderen, zijn echter beperkt.
Als basis voor de evaluatie gebruiken de leerkrachten vooral occasionele en gerichte observaties en methodegebonden, genormeerde en eigengemaakte toetsen. De doelen en suggesties uit de leerplannen worden, vooral in de lagere afdeling, niet steeds gelinkt aan de evaluatie. Voor de leerlingen van het zesde leerjaar is de jaarlijkse deelname aan externe eindtoetsen voorzien.
In het schoolwerkplan is de toelichting over de wijze waarop de school het leerproces van de leerlingen beoordeelt vooral geënt op het gebruik van het rapporteringsprogramma in de lagere afdeling. De school hanteert sinds enkele jaren objectieve criteria voor de toekenning van het getuigschrift basisonderwijs.
Richtlijnen voor de leerkrachten, om naast voor cognitieve ook voor socio-emotionele aspecten van de leerlingen aandacht te hebben, worden weinig intentioneel toegepast. De leerlingendossiers worden, vooral in de lagere afdeling, niet door alle leerkrachten benut om relevante evaluatie- en begeleidingsgegevens van de leerlingen systematisch te bundelen.

Doeltreffendheid

De school heeft geen efficiënte manier om de kwaliteit en de doeltreffendheid van haar evaluatiepraktijk te onderzoeken. Het gebrek aan operationele doelen verhindert het onderzoek naar de doeltreffendheid. Het kritisch zelfreflecterend vermogen over de aanpak en de effecten van de evaluatiepraktijk is in de beginfase van ontwikkeling.

Ontwikkeling

De evaluatie, zoals voorgesteld volgens de richtlijnen van de leerplannen, vormt nog geen onderwerp van gesprek. De aandacht voor een breed gamma van evaluatievormen groeit. De school schafte daarvoor de nodige instrumenten aan. De implementatie ervan gebeurde nog niet. De aandacht voor een meer procesgerichte evaluatie is nog beperkt.

4.2 Rapporteringspraktijk

Doelgerichtheid

Enkele jaren geleden startte de school de bijsturing van haar rapporteringspraktijk. De school ontwikkelde geen expliciete visie op rapporteren die in haar pedagogisch project kadert. Een vertaling in duidelijke haalbare doelen is niet terug te vinden. In de toelichting voor de ouders in het leerlingenrapport licht de school toe wat zij met het leerlingenrapport wil bereiken. Een aantal richtlijnen en afspraken is formeel vastgelegd. De leerkrachten nemen er kennis van en volgen ze op. Zoals wettelijk bepaald beschrijft de school in het schoolwerkplan de wijze waarop zij rapporteert over de beoordeling van het leerproces van de leerlingen.

Ondersteuning

De school reikt een aantal structuren aan om de rapporteringspraktijk te ondersteunen. De leerkrachten hebben zicht op deze structuren en benutten ze. In het schoolwerkplan worden de rapporteringsinitiatieven van de school toegelicht.

De rapporten in de lagere afdeling zijn een communicatiemiddel tussen school-ouders en leerkracht-kind. Zij ondersteunen de gerichte informatie over al of niet behalen of bereiken van doelen niet altijd. Omdat sommige leerkrachten de geëvalueerde doelen niet in het rapport vermelden, zeggen de cijfers weinig over de mate waarin het kind de doelen van de leerstofonderdelen beheerst. Naast cijfergegevens bevat het rapport ook informatie over de sociale en emotionele vaardigheden en enkele leergebiedoverstijgende eindtermen. De doelgerichtheid daarvan is divers. De uitwerking van het afzonderlijk rapport voor lichamelijke opvoeding door de bijzondere leermeester in de lagere afdeling is een voorbeeld van goede praktijk.

Zowel de kleuter- als de lagere afdeling organiseren structureel formele oudercontacten waar de ouders ingelicht worden over de vorderingen van hun kind. De doelgerichte wijze waarop dit gebeurt, is leerkrachtafhankelijk. De wijze waarop de leerkrachten van de kleuters de ouders doelgericht informeren, is een voorbeeld van goede praktijk.

Naast de ouders tracht de school ook andere actoren in te lichten over de vorderingen van de kinderen. Overlegmomenten ondersteunen de overgang naar de volgende klasgroep of het volgende niveau.

Doeltreffendheid

De school heeft in enige mate aandacht voor de doeltreffendheid van de rapportering. Zij maakte een aanzet om de kwaliteit van de rapportering te onderzoeken. Een kritische zelfreflectie op de aanpak en de effecten van de rapportering werd uitgesteld. Bijsturingen op systeem- en op uitvoeringsniveau blijven daardoor uit.

Ontwikkeling

De school doet inspanningen om op de hoogte te blijven van de verwachtingen van de ouders en de overheid in verband met rapporteren. In het verleden werkte de school onder impuls van een tijdelijke werkgroep het rapport geregeld bij. De school heeft in enige mate aandacht voor professionalisering en voor de aanwending van de beschikbare interne expertise om de rapportering verder uit te werken. Momenteel wacht zij de nadere richtlijnen van de scholengroep af om de rapporteringspraktijk verder op punt te stellen.

5 ALGEMEEN BELEID VAN DE SCHOOL

Het onderzoek naar het algemeen beleid van de school levert volgende vaststellingen op.

Leiderschap

De GO! Basisschool ‘t Plantzoentje wordt sinds een viertal jaren geleid door een directeur die richting geeft aan het werk en de koers bewaakt. Hij maakte vroeger deel uit van het schoolteam en keerde na een gevarieerde professionele carrière terug naar de school. De zorgcoördinatoren en het kernteam vormen een ondersteunend netwerk voor de directeur. Zij geven mee gestalte aan het intern leiderschap. De directeur spant zich met wisselend succes in om een participatieve leiderschapsstijl te hanteren. Hij tracht de koers te bewaken en voor gerichte druk te zorgen door onder meer de opvolging van een aantal aspecten uit de school- en de klaswerking. Onder impuls van het PIEO worden de coaching en de ondersteuning van leerkrachten door de directeur verder uitgewerkt. Door directeurs- en personeelswissels kwam de concretisering van het onderwijsvernieuwend beleid moeilijk op gang. De aandacht van de directeur voor schoolbeleidsontwikkeling leidde tot een aanzet voor basisvoorwaarden om kwaliteitsvol onderwijs te organiseren. De meeste teamleden tonen zich bereid om zich in te zetten om samen school te maken. De meesten missen voor de concretisering daarvan naar eigen zeggen nog de nodige structuren, ondersteuning en afspraken. Dit is merkbaar in meerdere aspecten van de klas- en de schoolwerking.

Visieontwikkeling

Bij zijn aantrede investeerde de directeur met het team in visie-ontwikkeling voor verschillende aspecten van de schoolwerking. Voor haar pedagogische aansturing heeft de school nog weinig traditie om vanuit een gemeenschappelijke gedragen visie operationele geconcretiseerde doelen te formuleren. Vanuit haar opeenvolgende diverse trajecten in het verleden heeft de school weinig ervaring om zowel de gemaakte inhoudelijke als organisatorische afspraken te formaliseren en te verankeren. Het schoolwerkplan wordt nog te weinig als werkinstrument gehanteerd. Hierdoor mist de school een duidelijke leidraad voor de ondersteuning van (nieuwe) leerkrachten en een instrument dat de schoolwerking aanstuurt.

Het responsief vermogen van de school is in ontwikkeling. De leerkrachten krijgen meer voeling met de actuele ontwikkelingen in onderwijs zoals voor wat de aandacht voor een grondige leerplanimplementatie of voor de doelgerichte planning in functie van de leergebiedoverschrijdende eindtermen betreft.

Besluitvorming Door het geheel van eerder al aangehaalde specifieke contextgegevens heeft de school weinig geïnvesteerd in een besluitvorming die haar werking doelgericht ondersteunt. De besluitvorming is in geringe mate doeltreffend. Zij leidt momenteel zelden tot transparante afspraken die de kwaliteit van het onderwijs kunnen verhogen. Hierdoor missen de leerkrachten soms duidelijke richtlijnen die de gelijkgerichte schoolwerking moeten aansturen. De leerkrachten geven aan nood te hebben aan een meer richtinggevend leiderschap dat het onderwijskundige en organisatorische beleid doelgericht en gefaseerd uitzet. De meeste teamleden zijn betrokken op de schoolwerking. Geëxpliciteerde korte- en langetermijndoelen ontbreken momenteel echter om een kwaliteitsvolle werking van de school te bevorderen. Het team heeft weinig traditie om het onderwijskundig functioneren van de school op elkaar af te stemmen en in te vullen. De hospiteerbeurten vormen daarbij een eerste waardevolle stap. Sinds dit schooljaar tracht de school opnieuw haar leerlingenraad te installeren. De organisatie ervan en het mandaat dat aan de leerlingen gegeven wordt, zijn niet duidelijk voor alle leerkrachten. Om te spreken van een daadwerkelijk participatief orgaan is het nog te vroeg.

Kwaliteitszorg De school investeert in de verzameling van een aantal evaluatiegegevens. Het betreft hier vooral een diversiteit aan gegevens over de leerlingenresultaten en over de tevredenheid van de leerlingen, de leerkrachten en de ouders. In de lagere afdeling leidt de doorgedreven analyse van de leerlingeresultaten in verschillende leerjaren tot bijsturingen, vooral op kind- en klasniveau. De kwaliteit, de diepgang en de effecten ervan heeft de school nog niet geëvalueerd. Op schoolniveau is er weinig traditie om op gestructureerde wijze de eigen kwaliteit te bewaken en te optimaliseren. Voor de kleuterafdeling gebruikt het intern beleid de ondersteuning van het PIEO om vanuit zelfevaluatie en zelfreflectie de eigen werking in kaart te brengen.
De lagere afdeling neemt met alle leerlingen van het zesde leerjaar jaarlijks deel aan externe toetsen waarvan de gegevens geanalyseerd en aangewend worden als middel om de onderwijskwaliteit bij te sturen. De acties die hieruit volgen, worden nog niet systematisch opgevolgd, geëvalueerd en bijgestuurd.

Talenbeleid De school maakte een goede aanzet om een efficiënt talenbeleid uit te bouwen. De directeur en een zorgcoördinator scholen zich bij tot talenbeleidexperts. De school schreef haar visie op talenbeleid uit in een visietekst en koppelde daaraan een actieplan. De mate waarin de leerkrachten deze visie dragen en de gekozen acties op de werkvloer uitvoeren, is echter leerkrachtafhankelijk. De impact van het talenbeleid is vooralsnog beperkt.
Voor Nederlands werkt de school samen met twee externe ondersteuningsinitiatieven die waardevolle impulsen geven. De school neemt enkele maatregelen die Nederlands als instructietaal willen bevorderen, zoals bijvoorbeeld voor de afbakening van de wiskundige woordenschat.
De school stemt zich meer en meer af op de oudergroep en neemt maatregelen om de communicatie te versoepelen. Zo zijn de oudercontacten bij een rapport geschikt om dieper in te gaan op de evolutie van de leerlingen.
De school bevordert de kennis van moderne vreemde talen. De Franse taal krijgt via STIMOB (stimulerend meertalig onderwijs in Brussel) een prominente plaats. Het Validiv-project (Valorising Linguistic Diversity in Multiple Contexts of Primary Education) zet de taaldiversiteit in de kijker. Een groep Italiaanse leerlingen kan na de lesdag Italiaans volgen. De school gebruikt een reeks genormeerde testen om de toenemende taalvaardigheid van de leerlingen in kaart te brengen.

GOK- en zorgbeleid

Het schoolteam baseert zijn zorg- en gelijkeonderwijskansenbeleid op de analyse van data die de meest relevante noden van de leerlingen in kaart brengt. Het heeft een visie op de wijze waarop het zijn zorg- en gelijkeonderwijskansenbeleid vorm wil geven. Het organiseert de acties vanuit doelen die aansluiten bij de noden van de leerlingen.
De schoolorganisatie zorgt er in toenemende mate voor dat het team de vooropgestelde doelen binnen het zorg- en gelijkeonderwijskansenbeleid bereikt.
De acties op leerling-, leerkrachten- en schoolniveau die het schoolteam uitwerkt, sluiten gedeeltelijk aan op de vooropgestelde doelen. Hierbij is er ook enige aandacht voor kleuterparticipatie en voor de afstemming van de eigen acties op het beleid van de scholengemeenschap.
Het team heeft in beperkte mate zicht op de effecten van zijn zorg- en gelijkeonderwijskansenbeleid.
Het heeft in zijn professionaliseringsbeleid aandacht voor de deskundigheidsbevordering van de meeste teamleden met het oog op het schooleigen zorg- en gelijkeonderwijskansenbeleid.

6 STERKTES EN ZWAKTES VAN DE SCHOOL

6.1 Wat doet de school goed?

Wat betreft de erkenningsvoorwaarden

- De duidelijke planningsstrategie en de afgesproken procedure in de kleuterafdeling.
- Het gevarieerde thema-aanbod in de kleuterafdeling waarmee de ontwikkelingsdoelen voor Nederlands en wereldoriëntatie samenhangend worden nagestreefd.
- De transparante registratie van de kindgebonden ondersteuning in het digitale leerlingdossier in de kleuterafdeling.
- De teamgeest, de samenwerking en de expertise-uitwisseling in de kleuterafdeling.
- De planning van de lessen wiskunde op basis van het onderwijsleerpakket in de lagere afdeling.
- De analyse van de externe toetsresultaten in de lagere afdeling.

Wat betreft de kwaliteit/kwaliteitsbewaking van de processen

- De uitwerking van het afzonderlijk rapport voor lichamelijke opvoeding door de bijzondere leermeester in de lagere afdeling.
- De wijze waarop de leerkrachten van de kleuters doelgericht rapporteren aan de ouders.

Wat betreft het algemeen beleid

- De aandacht om een participatief beleid te kunnen opzetten.
- De implementatie van het PIEO in de kleuterafdeling.
- Het preventief leesbeleid als een concrete realisatie vanuit de visie in de lagere afdeling.

6.2 Wat kan de school verbeteren?

Wat betreft de erkenningsvoorwaarden

- De verdere implementatie van het leerplan voor wiskunde in de lagere afdeling.
- Het materialenaanbod voor wereldoriëntatie in beide afdelingen.
- Een functioneel planningsdocument dat ruimte biedt voor de doelgerichtheid vanuit de referentiekaders voor wereldoriëntatie in de lagere afdeling.
- Afwisselende - soms klasdoorbrekende - werkvormen in de lagere afdeling die zelfontdekkend en actief leren en functioneel taalgebruik bevorderen.
- De niveau-overschrijdende afspraken in functie van preventieve werking.

Wat betreft de kwaliteit/kwaliteitsbewaking van de processen

- De doelgerichte reflectie over (het effect van) de evaluatiepraktijk op school-, leerkrachten- en leerlingniveau.
- De doelgerichte reflectie over (het effect van) de rapporteringspraktijk op school-, leerkrachten- en leerlingniveau.

Wat betreft het algemeen beleid

- De transparantie van het schoolbeleid en de afstemming tussen de schoolleiding en het schoolteam.
- De concretisering van de beleidsplannen in de klas- en schoolwerking.
- De bundeling, opvolging, bewaking en verankering van gemaakte afspraken.
- De systematische uitwerking , ondersteuning en opvolging van vernieuwingsinitiatieven op klas- en op schoolniveau op basis van schoolwerkplanning.
- De systematische kwaliteitsbewaking en het kwaliteitsonderzoek van de processen.

6.3 Wat moet de school verbeteren?

Wat betreft de erkenningsvoorwaarden

- De resultaatsverplichting nakomen door de eindtermen voor wereldoriëntatie in de lagere afdeling systematisch, gradueel en evenwichtig binnen alle domeinen aan te bieden en te bereiken.

7 ADVIES BETREFFENDE DE ERKENNINGSVOORWAARDEN

In uitvoering van het decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs van 8 mei 2009 is het advies:

GUNSTIG

- voor **de erkenningsvoorwaarde 'voldoen aan de onderwijsdoelstellingen'** voor het **kleuteronderwijs**.

- voor **de overige erkenningsvoorwaarden**.

BEPERKT GUNSTIG

- voor **de erkenningsvoorwaarde 'voldoen aan de onderwijsdoelstellingen'**
  - voor het **lager onderwijs** omwille van het niet voldoen aan de onderwijsdoelstellingen voor wereldoriëntatie.

Om deze tekorten op te volgen voert de onderwijsinspectie vanaf **06-06-2017** opnieuw een controle uit.

ONGUNSTIG

- voor **de erkenningsvoorwaarde 'bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne'**.

In uitvoering van het decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs van 8 mei 2009 is het advies met betrekking tot het zelfstandig remediëren van tekorten:
de onderwijsinspectie oordeelt dat de instelling een beroep moet doen op externe ondersteuning om de tekorten te remediëren.

In uitvoering van het decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs van 8 mei 2009 en meer bepaald het artikel 39 §4 3°, wordt de procedure tot intrekking van de erkenning van de instelling opgestart.

8 VASTSTELLINGEN BETREFFENDE DE OVERIGE REGELGEVING

Op de gecontroleerde overige regelgeving werden door het inspectieteam geen inbreuken voor verder gevolg door de onderwijsinspectie vastgesteld.

Namens het inspectieteam	**Voor kennisname namens het bestuur**
Jacqueline OORTS de inspecteur-verslaggever	**Geert WILLAERT** de directeur
Datum van verzending aan de directie en het bestuur van de school	

9 ADDENDUM

Het bestuur van de instelling heeft een beroep gedaan op art. 41 §2 van het Kwaliteitsdecreet van 8 mei 2009. Het heeft binnen een termijn van 15 kalenderdagen na het ontvangen van het ongunstig advies voor de erkenningsvoorwaarde 'bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne' de opschorting van de procedure tot intrekking van de erkenning aangevraagd op basis van een door het bestuur van de instelling uitgewerkt verbeteringsplan.

De Vlaamse regering keurde het ingediende verbeteringsplan goed. De procedure tot intrekking van de erkenning wordt hierdoor opgeschort tot en met **6 juni 2017**.